Ankenævnet for Forsikring

Den 7. oktober 2015 blev i sag nr. 86488:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning i Nordea Pension. Han klager bl.a. over størrelsen af pensionsydelserne ved valg af fremrykning af udbetalingstidspunktet. Han har flere dækninger i selskabet. Han er født i 1953.

Selskabet har afvist at forhøje størrelsen af pensionsydelserne.

I brev af 17/7 2014 til nævnet har klageren bl.a. anført:

"**Klage 1:**

Jeg indgiver hermed klage over min pensionsordning nummer … -050 i Nordea Liv og Pension.

Jeg finder det fuldstændigt urimeligt, at ordningen skal nedskrives så meget, når vi er så tæt på det aftalte pensionstidspunkt, blot fordi jeg evt. starter den op når, jeg bliver 62 år i stedet for, som tidligere forventet, når jeg bliver 65 år. Langt de fleste penge må være til stede nu.

Jeg får ingen tal eller begrundelser eller regler, blot tillader Nordea Liv og Pension sig at nedskrive, som det passer dem. Med andre ord må jeg finde mig i de tal, de sender mig, med henvisning til at udviklingen ikke har været som forventet, hvilket må være deres problem og ikke mit. De skal holde, hvad de lover.

Iflg. brev af 7.1.2004, se vedlagt kopi Bilag A, skal jeg have kr. 247.898,00 årligt livsvarigt, fra jeg er 65 år. De har gentaget på et møde, at jeg vil få beløbet, når jeg er 65 år.

Iflg. brev af 25.3.2014, se vedlagt kopi Bilag B vil de nedskrive min årlige udbetaling til kr. 191.800,00, hvis jer går på pension, når jeg fylder 62 år.

Jeg kan over hovedet ikke se, hvordan de tal fremkommer og er i lommen på dem, uden mulighed for at kontrollere det. Det er en meget grov nedskrivning, der er alt for stor.

Jeg har da forståelse for, at der skal være lidt mindre om året, såfremt jeg starter op tidligere, men de skal ikke tage ca. 500.000,00 kr. over en 10 års periode. Det er ganske urimeligt og må betegnes som groft tyveri ved højlys dag.

Det skal oplyses, at det er en ordning, som har haft et engangsindskud, som blot har skullet forrente sig gennem årene.

Klage 2:

Klage over pensionsordningerne … -051 og … -053, sumudbetalingerne.

Jeg har måttet se mine sumudbetalinger blive reduceret fra 612.767,61 og 124.165,00 pr. 1.12.2018, kopi Bilag C, til 508.007,00 og 42.891,00 pr. 1.12.2013, kopi Bilag D. Et tab for mig på i alt kr. 186.034,61, alt før afgifter, bare fordi jeg vil have mine penge, som 60 årig i stedet for som 65 årig, iflg. dem.

Jeg er opmærksom på, at der er ændret, så de 750,00 ikke indbetales fra 1.4.2008 på 053 ordningen, men alligevel en stor nedskrivning.

Det skal bemærkes, at jeg har aftalt, da jeg startede aftalerne op, at det skulle være sumudbetalinger, jeg kunne vælge, fra jeg var 60 år, hvilket Nordea Liv og Pension nu blot siger de ikke har registreret. Dette blev vi rådgivet til ved valget af ordningerne af rådgiverne i banken dengang.

Mine prognoser og tal skulle jo så også være pr. 1.12.2013, hvor jeg blev 60 år.

Hvordan kan det lade sig gøre at nedskrive så meget, når vi har et så lavt renteniveau i samfundet. Vi er også her ved udbetalingstidspunktet iflg. mine oplysninger, de virkelige tal burde da være meget nærmere tallene for nu og 1.12.2018 på nuværende tidspunkt, hvis vi skulle følge Nordea Liv og Pensions opfattelse, for at det hele skulle hænge sammen, og dermed skal fradraget for tidligere udbetaling være meget mindre, hvis der er den mindste rimelighed til i denne verden. Dette anser jeg også for tyveri ved højlys dag.

Selv har jeg ikke noget papir på det. Jeg indsendte et valgskema, og jeg har aldrig fået en officiel bekræftelse på, hvilket også gælder de øvrige aftaler. Generelt var det sådan, at man valgte noget og fik aldrig en police eller aftale sendt tilbage som bekræftelse, blot årsopgørelser.

For mange år siden var vi alle meget naive at tro på de selskaber, vi var ansat i, man troede blindt på, at alt var i orden og bliver snydt nu, hvor man skal have sine penge udbetalt.

Men en professionel investor, som Nordea Liv og Pension kan da ikke seriøst mene, at de er kr. 186.034,61 fra at have min sum klar i 2013, når jeg blev 60 år, som jeg mener, var aftalen. Selv om det så er når jeg bliver 65, som de mener, er det ikke så langt fra.

Dette er da en åbenlys fejl/løgn.

Jeg har forsøgt at få rådgivning i Nordea-filialen i [by A], som afviser mig og siger, at det har de ikke noget med at gøre, det er Pensionsselskabet.

Så fik de en samtykkeerklæring og ville så godt, hvis de fik den, og bakkede derefter ud af det igen og henviste til Nordea Liv og Pension i [by B].

I [by B] har de tilsyneladende ikke mødelokaler, man sidder på 3 små jernstole og et meget lille cafebord i en stor hal, og de har heller ikke tid. De siger, at det er filialen i [by A], der skal rådgive. Så der skyder begge parter ansvaret fra sig.

Dette er ganske frustrerende. Igennem årene har de meget velvilligt taget mod ens penge, men når man så skal have dem udbetalt, er det en kamp på fuldstændig urimelige vilkår.

Sammenfatning, min opfattelse:

Jeg oplever, at det store Pensionsselskab kan svinge rundt med tallene, lige som det passer dem, uden nogen form for forståelig dokumentation for menig mand og beskære mine pensioner, som det passer dem, og altid er de dygtige til at sikre sig, at deres bid af kagen bliver større, og min bliver mindre, ganske tankevækkende.

Jeg tænker, hvorfor mon mine beløb lige er endt her, hvorfor stjæler de ikke bare flere af mine penge eller måske lidt mindre, det hele er i min verden fuldstændig uigennemskuelige tilfældigheder, hvor tallene lander.

Når man er så tæt på udbetalingstidspunktet, kan der ikke blive nogen stor modregning, da langt den største del af pengene nødvendigvis må være sparet op nu. Den meget lave rente i samfundet har jo kun været der på det seneste, og ikke gennem en større del min opsparingsperiode. Derfor kan det heller ikke gælde som undskyldning for store nedskrivninger af mine pensionsbeløb."

Af det ovenfor omtalte bilag A, der er en pensionsoversigt af 7/1 2004 for aftalenr. …-050" fremgår bl.a.:

"**Udbetaling ved pensionering**

Livsvarig alderspension	Årlig udbetaling fra den 1.12.2018 Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever.	247.898 kr.

Standardprognose over udbetaling ved pensionering

Pensionsordningen er omfattet af reglerne om kontostyrkelse jf brev af 8. december 2003. Disse regler er endnu ikke indarbejdet i prognoserne.

Livsvarig alderspension	Årlig udbetaling fra den 1.12.2018 Omregnet til '2004 kr.' 191.262 kr."	256.989 kr.

Af det ovenfor omtalte bilag B, der er et brev af 25/3 2014 til klageren fra selskabet, fremgår bl.a.:

"**Prognose ved førtidspensionering**
Tallene for udbetaling ved alder 65 år, kan findes via overblikket i Netpension.

Som svar på din forespørgsel, kan jeg oplyse, at hvis tidspunktet for udbetalingen ved pensionering ændres til den 1. december 2015, så vil udbetalingen inklusive forventet bonus udgøre:

Forsikringsnummer … -050

Livsvarig alderspension: Årlig udbetaling fra den 1. december 2015 **191.800 kr.**
Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever.

Forsikringsnummer … -051

Rateudbetaling: Årlig udbetaling i 10 år **21.250 kr.**
Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever den 1. december 2015. Dør forsikrede efter, at udbetalingen er begyndt, fortsætter udbetalingen indtil den 1. december 2025.

Livsvarig alderspension: Årlig udbetaling fra den 1. december 2015 **180 kr.**
Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever.

Forsikringsnummer … -052

Rateudbetaling: Årlig udbetaling i 10 år **57.260 kr.**
Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever den 1. december 2015. Dør forsikrede efter, at udbetalingen er begyndt, fortsætter udbetalingen indtil den 1. december 2025.

Forsikringsnummer … -053

Rateudbetaling: Årlig udbetaling i 10 år **2.250 kr.**
Udbetalingen er betinget af, at forsikrede lever den 1. december 2015. Dør forsikrede efter, at udbetalingen er begyndt, fortsætter udbetalingen indtil den 1. december 2025."

Af det ovenfor omtalte bilag C fremgår bl.a.:

"**Udbetaling 1. december 2018**
Venter du med at få udbetalt dine kapitalpensioner til 1. december 2018, så er den garanterede udbetaling:

På aftale nr. … -051	**612.767,61 kr.** før afgift
På aftale nr. … -053	**54.244,51 kr.** før afgift"

Af det ovenfor omtalte bilag D, der er et brev af 13/11 2013 til klageren fra selskabet, fremgår bl.a.:

"På aftale nr. … -051 er prognosetallet ved 62 år 526.079 kr. før afgift. I beregningen er vi kommet frem til 508.007 kr.

Forskellen i prognosetal og tal fra 22. oktober 2013 skyldes, at vi i 2008 havde en højere prognoserente end den faktiske rente har været siden prognosen blev dannet.

I 2008 var kontorenten 7,0 % før pensionsafkastskat. I år og sidste har kontorenten været 1,8 % før pensionsafkastskat.

På aftale nr. … -053 er prognosetallet 124.165 kr. før afgift. I beregningen er vi kommet frem til 42.891 kr."

I brev af 2/11 2014 til nævnet fra selskabet hedder det bl.a.:

"Forsikrede klager over:

1) Størrelsen af pensionsydelserne ved fremrykning af startudbetalingstidspunkt fra 1. december 2018 (alder 65) til 1. december 2015 (alder 62) på forsikrings nr. … -050,

2) Størrelsen af kapitalpensionsudbetalingerne på forsikrings nr. -051 og -053, udbetalt december 2013, og

3) At det oprindeligt skulle være aftalt, at pensionsordningerne skulle oprettes som kapitalpensioner med udbetaling ved alder 60 år.

Ad 1)

Ændringen af ydelserne fra forsikredes livsvarige livrente på forsikrings nr. -050 skyldes fremrykning af startudbetalingstidspunktet fra 1. december 2018 til 1. december 2015 (62. år) For god ordens skyld skal det nævnes, at der er tale om en forsikring tegnet 1. januar 1993, der 1. januar 1997 er omskrevet til fripolice. Pensionsoversigt dateret 7. januar 2004 er vedlagt som bilag E.

Som det fremgår af pensionsoversigten er forsikringen tillige under kontostyrkelse fra 1. januar 2004 og frem, hvilket har betydet, at positiv bonus til ordningen ikke har været anvendt til forhøjelse af pensionsydelsen fra den livsvarige livrente. Siden 1. januar 2004 har den årlige ydelse fra 1. december 2018 udgjort 247.898 kr. før skat.

Fordi opsparingen på livrenten skal fordeles over yderligere tre år er resultatet en lavere årlig ydelse før skat. Forsikrede henviser til, at den årlige ydelse reduceres med 500.000 kr. over en 10 årig periode, hvorfor det også i denne sammenhæng er afgørende at fremhæve, at den aftalte ydelse er livsvarig.

Forsikrede opnår yderligere 3 års udbetalinger af kr. 191.800, eller samlet 575.000 kr. fra ordningen. Dette modsvarer alt andet lige reduktionen af de årlige udbetalinger fra livrenten, og dette samtidig med, at forsikrede med en livrenteaftale har fordelen af at opnå de årlige udbetalinger i en længere periode end opsparingen er fordelt over.

Det skal i øvrigt nævnes, at forsikrede uanset ændringen af startudbetalingstidspunktet har bevaret sine aftalte grundlagsrenterettigheder.

Forsikrede har som bilag til Ankenævnet vedlagt udbetalingsoversigt fra 2008, der viser udbetaling ved 65. år fra forsikrings nr. -050 på 189.738 kr. årligt før skat. Som der også er henvist til, er der tale om en udbetalingsprognose vist i dagens købekraft, se nærmere bilag F.

Ad 2)

Fremskrivningen af forsikredes kapitalpensioner til udbetaling ved 60. år i stedet for de aftalte 65. år følger af bilag G.

Det følger af beregningerne, at forsikredes kapitalpension på -051 reduceres over perioden på 5 år med gennemsnitlig 189 kr. om måneden i mistet rente og overlevelsesgevinst. Sammenlagt er der for perioden en reduktion på 11.349 kr.

Forsikredes kapitalpension på -053 reduceres over periode på 5 år med gennemsnitlig 1.745 kr. om måneden i mistet rente og overlevelsesgevinst. Sammenlagt er der for perioden en reduktion på 104.716 kr.

Ad 3)

Da der i forsikredes tilfælde er tale om tidligere arbejdsgiverordninger, er pensioneringstidspunktet oprindeligt fastsat efter aftale med arbejdsgiver.

Forsikrede har desuden igennem hele indbetalingsperioden modtaget udbetalingsoplysninger beregnet med udgangspunkt i det aftalte pensioneringstidspunkt den 1. december 2018.

For det tilfælde forsikrede refererer til Pensionsbeskatningslovens mulighed for at få pensionsudbetalinger fra alder 60 kan vi bekræfte, at dette er en skatteretlig mulighed i forsikredes tilfælde, fordi alle pensionsordningerne er oprettet før 1. maj 2007.

Hvor arbejdsgiver har givet mulighed for førtidspensionering ved 60. år, er det da også fremhævet i pensionsoversigterne. Under afsnittet 'førtidspension' er der tillige en prognoseberegning af pensionsydelserne i tilfælde af en sådan fremrykning af pensioneringstidspunktet.

At Pensionsbeskatningsloven giver mulighed for ordinær afgifts- og/eller beskatning ved udbetaling ved alder 60 ændrer ikke på, at der er aftalt startudbetaling pr. 1. december 2018, altså ved forsikredes 65. år."

Heroverfor har klageren i brev af 9/11 2014 til nævnet bl.a. anført:

"1)
Jeg har valgt mine sumudbetalinger i ordningerne … -051 og 053 til udbetaling, når jeg blev 60 år. Dette siger Nordea, de ikke har registreret og at det ikke kan eller har kunnet lade sig gøre. Dog har jeg nu fundet bilag 1, som viser, at det er muligt at vælge udbetalinger fra jeg flyder 60 år og frem. Jeg kræver derfor resten af mine penge fra mine kapitaludbetalinger.

2)
Dette gælder også den pension, jeg har valget til at skulle starte op, når jeg blev 60 år med kr. ca. 6.000,00 månedligt, og som jeg har bedt om at få en fremskrivningsværdi for, når jeg nu ikke starter den op som 60 årig. Dette har jeg skriftligt bedt Nordea om, uden at få andet svar end at der ikke har kunnet laves pensioner med udbetalinger fra det fyldte 60 år. Forkert, for vi blev ved et omvalg i forbindelse med [tidligere pensionskasses] ophør og udbetaling til os anbefalet sumudbetalinger, når vi var 60 år og noget pension også, når vi var 60, så det ved jeg, jeg valgte ved omvalget, som kom, fordi der ikke havde været nogen ordentlig rådgivning til os. Den er forsvundet ud af overdigterne fra Nordea. Jeg kan desværre ikke finde det bilag, hvor den stod.

Men bilag 1 her i dette brev viser, at det har været muligt at vælge sumudbetalinger og pensioner til at starte op, når man er fyldt 60 år. Og det valgte jeg for mine sumudbetalinger og den ene pension."

Af bilag 1, som var vedlagt klagerens brev af 9/11 2014, fremgår bl.a.:

"**Tidligste skattemæssige udbetalingsalder på en pensionsordning, er 5 år før folkepensionsalder**

Undtagelser

Hvis pensionsordningen er etableret inden den 1. maj 2007, og De ikke har valgt at følge de nye regler.

Personen er født	Udbetalingsform	Tidligste udbetalingsalder, jf. PBL	Seneste (start) udbetalingsalder, jf. PBL
Uanset fødselsår	Kapitalpension Ratepension Livrente	60 60 60	75 75 ingen krav

Hvis pensionsordningen er etableret efter den 1. maj 2007, eller hvis De har valgt at følge de nye regler.

Personen er født	Udbetalingsform	Tidligste udbetalingsalder, jf. PBL	Seneste (start) udbetalingsalder, jf. PBL	Folkepensionsalder
Før 1. januar 1954	Kapitalpension	60	75	65
	Ratepension	60	75	65
	Livrente	60	ingen krav	65

"

Efterfølgende er klageren fremkommet med yderligere kommentarer i brev af 20/11 2014 til nævnet.

Selskabet har i brev af 26/11 2014 til nævnet bl.a. bemærket:

"Det af forsikrede vedlagte bilag (H) med overskriften 'Tidligste udbetalingsalder på pensionsordninger' er, som det fremgår, alene en information omkring de skattemæssige udbetalingsaldre ifølge Pensionsbeskatningsloven.

Dette er en oplysning om, at en udbetaling fra pensionsordningen før tidligste *skattemæssige* udbetalingstidspunkt er en udbetaling, hvortil der er knyttet en strafafgift på 60%.

Denne information ændrer ikke på, at pensionsaftalerne mellem forsikrede og Nordea Liv & Pension er etableret med pensioneringstidspunkt ved forsikredes alder 65, altså med prognose-beregning af pensionsydelserne fra og med den 1. december 2018.

Vedrørende kapitalpensionen på … -051 vedlægges forsikredes pensionsoversigt af 1. april 1997 (bilag I). Heraf fremgår det, at kapitalpensionsudbetalingen reduceres ved førtidspension jf. side 2, ligesom det på side 4 og 5 er anført, hvad forsikrede kan få udbetalt, hvis der vælges førtidspension fra det fyldte 60. år.

Ydermere skal det i denne sammenhæng også nævnes, at forsikredes kapitalpensionsindbetalinger til -051 ophørte længe inden forudsat i prognosen tilbage fra 1997.

Af forsikredes årsoversigt fra 2012 (bilag J) forud for fremrykning af udbetalingstidspunktet for kapitalpensionerne fremgår det, at:

- Det aftalte pensionsudbetalingstidspunkt for alle forsikredes pensionsaftaler er 65 år,

- At forsikrede kan vælge at få pensionsopsparingen udbetalt på et andet tidspunkt (inkl. eksempel på prognoseberegning for pensionsudbetalingerne før skat, hvis pensionstidspunktet ændres til alder 62),

- At prognosen er beregnet på basis af en række forudsætninger, bl.a. et skøn over, hvad den fremtidige rente bliver og at forsikrede kan se disse prognoseforudsætninger på Netpension.

Ifølge de nævnte prognoseforudsætninger er det den faktiske, fremtidige samfundsrente, samfundsinflation, risikoforhold og den gældende lovgivning om forsikringsforholdet, der er bestemmende for resultatet af pensionsopsparingen.

Forsikredes pensionsydelse ved fremrykning af pensionsudbetalingstidspunktet til 60 år er en afvigelse i det faktiske forløb, og reduktionen af kapitalpensionsudbetalingerne skyldes følgelig, at opsparingen ikke opnår forrentning i den 5-årige periode frem til alder 65.

For god ordens skyld skal det igen fremhæves, at forsikrede har bevaret sine grundlagsrenterettigheder ved fremrykningen af udbetalingstidspunkterne - uanset om fremrykningen har vedrørt kapitalpensioner, ratepensionsordninger og livsvarige alderspensioner.

Forsikredes krav om at få udbetalt kapitalværdierne svarende til prognoseberegningen ved udbetaling ved alder 65 afvises."

Af det ovenfor omtalte bilag J, der er en kontooversigt for 2011, fremgår bl.a.

"**Udbetaling, når du går på pension**

Hvis du fortsætter dine indbetalinger, som vi har aftalt, udbetaler vi samlet de beløb, du kan se herunder. Beløbene er regnet den 17. februar 2012. Når du nærmer dig det aftalte pensionstidspunkt, kontakter vi dig.

Når du er 65 år, udbetaler vi:

- et engangsbeløb på 599.146 kr. før afgift
- 140.015 kr. om året før skat i 10 år

- 228.977 kr. om året før skat, så længe du lever

Prognosen viser, hvad vi forventer at udbetale til dig i dagens købekraft det første år.

Vælger du at få din opsparing udbetalt på et andet tidspunkt, kan du i skemaet se prognosen for, hvor meget vi forventer at udbetale ved andre pensionsaldre fra hver af dine aftaler.

S Skattepligtig Skatte- og afgiftsfri A Afgiftspligtig

	62 år	65 år	67 år
Engangsbeløb	548.597	599.146	
A -051	505.143	551.767	
A -053	43.454	47.379	
Årlig udbetaling i 10 år	126.608	140.015	
S -051	19.341	15.938	
S -052	53.210	53.625	
S -053	2.114	1.788	
S -054	51.943	68.664	
Årlig livsvarig udbetaling	6.237	228.977	
S -050		216.552	
S -054	6.237	12.425	

Prognosen er beregnet på basis af en række forudsætninger, bl.a. et skøn over, hvad den fremtidige rente bliver. Du kan se forudsætningerne på Netpension."

I brev af 7/12 2014 til nævnet har klageren bl.a. opfordret selskabet til at fremsende en kopi af et "valgskema", som han oplyser, at han tidligere har udfyldt, og derigennem valgte: " …at få mine sumudbetalinger ud når jeg blev 60 år… og jeg valgte ligeledes at få en af mine pensioner til udbetaling ved mit fyldte 60 år."

Vedlagt sit brev af 22/12 2014 har selskabet fremsendt en række bilag til nævnet.

Klageren har i sit brev af 16/1 2015 til nævnet oplyst, at selskabet ikke har fremsendt den ønskede kopi af skemaet. Heroverfor har selskabet ved brev af 27/1 2015 bemærket, at de har sendt omvalgsbegæring/-skema og pensionsoversigter med brevet af 22/12 2014, og at det fremgår af pensionsoversigterne, at pensioneringstidspunktet er aftalt til den 1/12 2018. Efterfølgende er klageren fremkommet med yderligere kommentarer i brev af 10/2 2015 til nævnet.

10. 86488

Ved brev af 25/3 2015 har nævnets sekretariat anmodet om selskabets kommentarer til beregningerne i klagepunkt 2, jf. selskabets brev af 2/11 2014. I brev af 2/4 2015 til nævnet fra selskabet hedder det bl.a.:

> "Til Ankenævnets brev af 25. marts 2015 skal vi beklage, at vi i vores svar af 2. november 2014 er kommet til at bytte om på forsikrings nr. -051 og -053.
>
> I vores svar af 2. november 2014 skulle rettelig have stået:
>
> *'Fremskrivningen af forsikredes kapitalpensioner til udbetaling ved 60. år i stedet for de aftalte 65. år følger af bilag G.*
>
> *Det følger af beregningerne, at forsikredes kapitalpension på **-051** reduceres over perioden på 5 år med gennemsnitlig 1.745 kr. om måneden i mistet rente og overlevelsesgevinst. Sammenlagt er derfor perioden en reduktion på 104.716 kr.*
>
> *Forsikredes kapitalpension på **-053** reduceres over en periode på 5 år med gennemsnitlig 189 kr. om måneden i mistet rente og overlevelsesgevinst. Sammenlagt er der for perioden en reduktion på 11.349 kr.'*
>
> Med ovennævnte rettelse mener vi at have tilvejebragt den efterlyste overensstemmelse mellem beregningerne ifølge bilag G og vores supplerende herom i svar af 2. november 2014 vedrørende størrelsen af reduktionen af kapitalpensionerne ved fremskrivning af forsikredes kapitalpensioner ved udbetaling den 1. december 2013 i stedet for som aftalt ved udbetaling den 1. december 2018."

Efterfølgende er klageren fremkommet med yderligere kommentarer i brev af 15/4 2015 til nævnet.

Ved brev af 11/6 2015 har nævnets sekretariat anmodet selskabet om at redegøre for hvilke konkrete forudsætninger, som selskabet har lagt til grund ved beregningen af prognoserne med fremrykket udbetalingstidspunkt. Sekretariatet har endvidere spurgt, om selskabet også kunne fremlægge beregningsark vedr. alderspensionen ved fremrykket pensioneringstidspunkt i lighed med, hvad selskabet har gjort for kapitalpensionsdelen.

Selskabet har i brev af 6/7 2015 til nævnet anført:

> "Som aftalt telefonisk med Ankenævnet den 26. juni 2015 har vi til Ankenævnets brev af 11. juni 2015 udarbejdet beregningsoversigt for klagers livsvarige livrente på forsikrings nr. …-050 (bilag M).
>
> Konkluderende er det uændret vores indlæg til sagens behandling, at klager har bevaret sine grundlagsrettigheder ved fremrykningen af pensionsudbetalingerne - uanset om

fremrykningen har vedrørt kapitalpensioner, ratepensioner eller livsvarige livrenter, her dokumenteret ved bilag M på livsvarig livrente på …-050.
Fordi forsikrings nr. …-050 også indeholder kollektive forsikringer med udgangspunkt i et bestemt ydelsesforhold, er også samme ydelsesforhold anvendt til brug for førtidspensionsberegningen som det følger af bilag ...

Det er udelukkende den mindre opsparing, der inden førtidspensioneringen var knyttet til tab af erhvervsevne-forsikringen og rateforsikringen ved død, der er anvendt til 'køb' af supplerende livrenteydelser på gældende unisex-grundlag. Da opsparingen her udelukkende består af forudbetalt præmie for tab af erhvervsevnedækning og dødsdækning frem til aftalt pensioneringstidspunkt, betyder førtidspensioneringen, at der skal tegnes ny forsikring for denne præmieopsparing på nytegningsgrundlaget.

For god ordens skyld skal det nævnes, at klager ikke vil have denne præmieopsparing i tilfælde af pensionering til aftalt tidspunkt den 1. december 2018, fordi klager havde været dækket af erhvervsevnetabsforsikringen og ratedødsfaldsforsikringen helt frem til udløb og opsparingen havde været anvendt til betaling af forskellen mellem den opkrævede gennemsnitspræmie hos klager og den faktiske risikopris.

Som det også fremgår af bilag M er (også den livsvarige livrente) på forsikrings nr. …-050 sammensat af flere forskellige tegningsgrundlag afhængig af tidspunktet indbetalingerne er sket og hvordan. Dette har været i overensstemmelse med gældende nytegningsregler, herunder Finanstilsynets grundlagsrentebekendtgørelse.

Beskrivelse af de anvendte grundlag:

G82, 5 %: Det fælles branchegrundlag fra 1982, som anvender en opgørelsesrente på 4,5 % p.a.

G82, 3 %: Selskabets grundlag efter grundlagsrentebekendtgørelsens nedsættelse af den maksimale grundlagsrente i 1994. Grundlaget er baseret på det fælles branchegrundlag G82 blot med en grundlagsrente på 3 % og med en opgørelsesrente på 2,51 % p.a.

G82, 2 %: Selskabets grundlag efter grundlagsrentebekendtgørelsens nedsættelse af den maksimale grundlagsrente i 1999. Grundlaget er baseret på det fælles branchegrundlag G82 blot med en grundlagsrente på 2 % og med en opgørelsesrente på 1,51 % p.a.

NP11, 1 %: Selskabets eget grundlag efter grundlagsrentebekendtgørelsens nedsættelse af den maksimale grundlagsrente i 2011. Grundlaget er et unisexgrundlag og er baseret på en længere levetid end G82 grundlaget. Grundlaget har en grundlagsrente på 1 % og anvender en opgørelsesrente på 0,6 % p.a.

Også som supplerende vedlægger vi tidligere fremsendt pensionsoversigt (bilag …), hvoraf der er lavet en prognose på ydelserne fra den livsvarige livrente i tilfælde af førtidspension (ved 60 år).

På side 2 i pensionsoversigten er der anført forudsætningerne for prognosetallet (kroner) for den årlige udbetaling fra den livsvarige livrente, herunder den forudsatte præmieindbetalingsperiode og forudsatte præmiestørrelse.

På side 8 i pensionsoversigten er der anført mere detaljeret om standardforudsætningerne for prognosen.

> Som vi også beskrev i vores besvarelse til Ankenævnet den 2. november 2014, skyldes den ændrede udbetalingsprognose for den livsvarige livrente på forsikrings nr. -050, at forsikringen i 1997 blev omskrevet til præmiefri police, hvorfor klager ikke siden denne dato har indbetalt den aftalte præmie, som prognosen i forsikringspolicen fra 1. juli 1994 forudsætter.
>
> Vi vedlægger pensionsoversigt af 8. april 1997 (bilag …), som er sendt til klager i anledning af omskrivning af den livsvarige livrente til fripolice."

Selskabet har medsendt et beregningsark vedrørende forsikring nr. …-50. Beregningsarket viser de nødvendige reserver pr. 1/12 2015 ved startudbetalingstidspunkter svarende til henholdsvis 65 år og 62 år. På arket har selskabets aktuariat bl.a. anført:

> **"Forudsætninger for beregningen af førtidspensionen:**
> - for forsikringsgrundformer, der videreføres, er førtidspensionen beregnet med bevarelse af gamle grundlagsrettigheder (dvs. grundlagsrente og levetidsforudsætninger)
> - da ordningen har et bestemt ydelsesforhold er det sket med bevarelse af dette ydelsesforhold
> - for forsikringsgrundformer, der falder væk, er deres reserve anvendt til køb af ekstra ydelser, som videreføres
> - dette 'køb' er sket ved anvendelse af selskabets grundlag for nytegning, som er et unisexgrundlag med en grundlagsrente på 1 % p.a.
> - dette princip er anvendt da det er nye ydelsesdele set i forhold til selskabets risiko med hensyn til rente og levetid."

Klageren har ved brev af 11/8 2015 til nævnet bl.a. anført, at han fastholder sit krav.

Nævnet udtaler:

Klagepunkt 1

Klageren er utilfreds med størrelsen af de ydelser, der vil blive udbetalt fra den livsvarige livrente med aftalenr. …050, såfremt han pensioneres, når han er 62 år gammel i stedet for 65 år. Han har anført, at selskabets nedskrivning af ydelserne er alt for stor.

Han har henvist til, at det af pensionsoversigt af 7/1 2004 fremgår, at den årlige udbetaling fra den 1/12 2018 udgør 247.898 kr., mens det af selskabets prognose af 25/3 2014 fremgår, at den årlige udbetaling ved udbetalingsstart pr. 1/12 2015 kun udgør 191.800 kr.

Selskabet har anført, at ændringen af ydelserne fra den livsvarige livrente skyldes, at fremrykningen af startudbetalingstidspunktet fra 1/12 2018 til 1/12 2015 medfører, at opsparingen skal fordeles over yderligere 3 år. Disse 3 års udbetaling udgør ca. 575.000 kr., hvortil kommer forrentning. Selskabet har også henvist til, at forsikringen er under kontostyrkelse, og at bonus som følge heraf siden 2004 ikke har været anvendt til at forhøje pensionsydelsen.

Selskabet har vedrørende aftalenr. …050 fremlagt et beregningsark, der viser en opgørelse af forsikringens ydelse og reserve ved et pensioneringstidspunkt på henholdsvis 65 og 62 år. Det ses heraf, at en samlet reserve på forsikringen pr. 1/12 2015 på ca. 2,31 mio. kr. modsvarer en årlig udbetaling på ca. 247.900 kr. fra 65 år eller en årlig udbetaling på ca. 191.800 kr. fra 62 år givet de rente- og levetidsmæssige beregningsgrundlag, som er gældende i aftalen.

Nævnet lægger på baggrund af det af selskabet oplyste og beregningsarket til grund, at ydelsen ved pensionstidspunkt 62 år er beregnet på grundlag af samme grundlagsrenter og levetidsforudsætninger, som gjaldt ved prognoserne for ydelsen ved pensionstidspunkt 65 år.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at antage, at beregningen af ydelserne ved startudbetaling den 1/12 2015 ikke er sket korrekt, eller at den er sket ud fra forkerte forudsætninger. Nævnet har herefter ikke anledning til at kritisere selskabet. Det, som klageren i øvrigt har anført, finder nævnet ikke at kunne føre til et andet resultat.

Klagepunkt 2

Klageren er utilfreds med størrelsen af den ydelse, der vil blive udbetalt fra de to kapitalpensioner med aftalenr. …51 og …53, såfremt han pensioneres, når han er 60 år gammel i stedet for 65 år. Han har anført, at selskabets nedskrivning af kapitalpensionssummerne er alt for stor.

Han har henvist til, at det af selskabets brev af 25/3 2014 fremgår, at de garanterede beløb ved udbetaling pr. 1/12 2018 er henholdsvis 612.767,61 kr. og 54.244,51 kr. før afgift for aftalenr. …51 og …53, mens det af selskabets brev af 13/11 2013 fremgår, at prognosetallene ved fremrykket pensionstidspunkt er beregnet til henholdsvis 508.007 kr. og 42.891 kr. Vedrørende aftalenr. …53 anføres i brevet af 13/11 2013 videre, at prognosetallet i februar 2008 var 124.165 kr., men at aftalen pr. 1. april 2008 blev ændret, så der ikke længere skulle indbetales ca. 750 kr. om måneden på ordningen som tidligere forudsat.

Selskabet har anført, at ved et fremrykket udbetalingstidspunkt vil kapitalpensionerne blive reduceret over en 5 årig periode i form af mistet rente og overlevelsesgevinst, og at denne reduktion udgør 104.716 kr. for aftalenr. …051, og 11.349 kr. for aftalenr. …053.

Selskabet har fremlagt to beregningsark, der viser en fremregning af kapitalpensionsaftalerne fra 60. år til 65. år. Af beregningsarkene ses, hvordan kapitalpensionerne vokser fra henholdsvis 508.008 kr. og 42.892 kr. pr. 1/12 2013 til henholdsvis 612.767 kr. og 54.244 kr. pr. 1/12 2018 under tilskrivning af rente og overlevelsesgevinst måned for måned.

Nævnet har gennemgået sagens akter og finder, at der ikke er grundlag for at antage, at selskabet har beregnet kapitalpensionernes størrelse forkert i forhold til udbetalingstidspunktet. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabet eller pålægge selskabet at udbetale yderligere.

Klagepunkt 3

Klageren har i sit brev af 17/7 2014 til nævnet anført, at det var aftalt: "… at det skulle være sumudbetalinger, jeg kunne vælge, fra jeg var 60 år…". Klageren har henvist til sit bilag 1, som var vedlagt hans brev af 9/11 2014. Af bilaget fremgår tidspunkter for den tidligste skattemæssige udbetalingsalder på en pensionsordning.

Heroverfor har selskabet anført, at pensioneringstidspunktet oprindeligt blev fastsat efter aftale med arbejdsgiver, og at klageren igennem hele udbetalingsperioden har modtaget udbetalingsoplysninger beregnet med udgangspunkt i det aftalte pensioneringstidspunkt den 1/12 2018.

Som sagen foreligger oplyst finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at der i forbindelse med oprettelsen af pensionsaftalen - eller efterfølgende i forbindelse med en omvalgsaftale - blev indgået en aftale om et tidligere pensioneringstidspunkt end 1/12 2018.

Rådgivning

Således som sagen foreligger oplyst, finder nævnet ikke grundlag for at fastslå, at selskabet i sin sagsbehandling eller rådgivning har handlet på en sådan måde, at det kan begrunde et erstatningsansvar i forhold til klageren.

Nævnet bemærker, at tilsyn med livsforsikringsselskabers overholdelse af lovgivning og anmeldte tekniske grundlag er overladt til Finanstilsynet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand